

Sygn. akt II Ka 154/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mirosław Onisko (spr.)
Sędziowie:	SSO Karol Troć SSR del. Paweł Mądry
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Bożeny Grchowskiej - Małek

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2018 r.

sprawy **M. W.**

oskarżonej z art. 177 § 2 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonej i oskarżoną

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 1 grudnia 2017 r. sygn. akt II K 1242/16

zmienia wyrok w ten tylko sposób, że uchyla zawarte w pkt III wyroku orzeczenie o oddaniu oskarżonej pod dozór kuratora; w pozostałej części utrzymuje wyrok w mocy; zasądza od oskarżonej na rzecz oskarżyciela posiłkowego R. P. kwotę 840 złotych tytułem zwrotu poniesionych przez niego kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu odwoławczym; zwalnia oskarżoną od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze stwierdzając, że wydatki za to postępowanie ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 154/18

UZASADNIENIE

M. W. została oskarżona o to, że w dniu 17 kwietnia 2016 r. w miejscowości K. G., gm. D., pow. (...), woj. (...), prowadząc samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...) i wykonując manewr zmiany kierunku ruchu przy skręcaniu w prawo z drogi podporządkowanej na drogę z pierwszeństwem przejazdu prowadzącą z miejscowości D. do miejscowości W., nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że nieprawidłowo wykonała manewr skrętu w prawo, nie trzymając się prawej krawędzi jezdni i przekroczyła oś jezdni drogi z pierwszeństwem przejazdu, wskutek czego nieumyślnie doprowadziła do wypadku z motocyklem S. (...) nr rej. (...) kierowanym przez R. P., który w wyniku wypadku doznał obrażeń w postaci: urazu wielonarządowego, złamania dwukolumnowego kręgow L2, L4 i L5 odcinka lędźwiowego kręgosłupa, otwartego, wieloodłamowego złamania bliższego końca kości piszczelowej lewej, uszkodzenia trzonu łąkotki bocznej kolana lewego, otwartego złamania

kości w obrębie stopy lewej: złamania wszystkich paliczków palucha lewego, złamania kości klinowatej bocznej, złamania kości klinowatej przyśrodkowej ze zwichnięciem, złamania I – IV kości śródstopia lewego, uszkodzenia tętnicy grzbietowej i żyły odpiszczelowej stopy lewej, uszkodzenia ścięgna mięśnia prostownika palucha i rozległego stłuczenia tkanek miękkich grzbietu stopy lewej, niestabilności księżycowato – łódeczkowatej nadgarstka prawego, złamania wyrostka rylcowatego kości łokciowej prawej, które skutkowały ciężką chorobą długotrwałą oraz trwałe istotne zniekształcenie ciała w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 kpk, **tj. o czyn z art. 177 § 2 k.k.**

Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim wyrokiem z dnia 1 grudnia 2017 r.:

I. oskarżoną M. W. uznał za winną popełnienia zarzucanego jej czynu stanowiącego występki z art. 177 § 2 k.k. i za czyn ten na podstawie tego przepisu skazał ją i wymierzył jej karę 1 roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 2 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 lata;

III. na podstawie art. 73 § 2 k.k. oddał oskarżoną pod dozór kuratora w okresie próby.

IV. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał oskarżoną do informowania kuratora o przebiegu okresu próby co sześć miesięcy.

V. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonej na rzecz oskarżyciela posiłkowego R. P. środek kompensacyjny w postaci zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w kwocie 20.000 zł;

VI. zwolnił oskarżoną od uiszczania opłaty i kosztami procesu w kwocie 3.873,16 zł obciążył Skarb Państwa.

Apelację od wyroku Sądu i instancji wniosła osobiście oskarżona. Zaskarżając wyrok w całości na swoją korzyść, orzeczeniu temu zarzuciła naruszenie przez Sąd I instancji przepisów postępowania karnego oraz prawa karnego materialnego. W konsekwencji przedstawionych w apelacji argumentów, skarżąca wniosła o uniewinnienie od zarzucanego czynu i zwolnienie od zapłaty zadośćuczynienia ewentualnie wniosła o powołanie innego biegłego. Apelację od wyroku Sądu I instancji wniósł także obrońca oskarżonej. Wywiedziony przez niego środek odwoławczy został zwrócony przeciwko całości rozstrzygnięcia na korzyść M. W.. W jego treści zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów postępowania tj. art. 4 k.p.k., art. 5 k.p.k. i art. 410 k.p.k. co miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia przez nierozważenie wszystkich okoliczności sprawy, a w szczególności tych, które przemawiały na korzyść oskarżonej. W konsekwencji tak sformułowanego zarzutu skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie na rzecz obrońcy od Skarbu Państwa zwrotu kosztów. W toku rozprawy odwoławczej Sąd Okręgowy postanowił uzupełnić postępowanie dowodowe i zaliczyć w poczet materiału dowodowego złożone w dniu rozprawy dokumenty. Obrońca oskarżonej poparł apelację i wnioski w niej zawarte, prostując jednocześnie jej treść w ten sposób, że zarzuca obrazę art. 438 pkt 3, a nie pkt 1 k.p.k., przyłączył się do apelacji oskarżonej. Oskarżona poparła swoją apelację i przyłączyła się do apelacji swojego obrońcy. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie obu apelacji i wniósł o wyeliminowanie z treści wyroku pkt III i IV. Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego podtrzymał stanowisko zawarte w pisemnej odpowiedzi na apelację i wniósł o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Kontrola odwoławcza zainicjowana wywiedzionymi apelacjami, skutkowałą wydaniem orzeczenia o charakterze reformatoryjnym. W pierwszej kolejności zauważyć należy, że w treści środków odwoławczych skarżący podnieśli w szczególności, iż w wyniku oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, pojawiły się wątpliwości o charakterze nieusuwalnym, które zgodnie z treścią art. 5 § 2 k.p.k., należało rozstrzygnąć na korzyść oskarżonej. Przypomnieć w tym względzie należy, że wątpliwości o jakich traktuje art. 5 § 2 k.p.k. odnoszą się wyłącznie do organu orzekającego, nie zaś do subiektywnych wątpliwości stron procesowych. W realiach niniejszej sprawy, takich

wątpliwości nie powziął ani Sąd Rejonowy, ani też Sąd Okręgowy dokonując kontroli zaskarżonego orzeczenia. Twierdzenia skarżących w tym zakresie pozostają zatem bezprzedmiotowe i nie mogą stanowić podstawy do skutecznego podważenia wniosku o sprawstwo oskarżonej. W ocenie Sądu Okręgowego ustalenie, iż do zderzenia doszło na pasie, którym poruszał się motocyklista jest prawidłowe i znajduje odzwierciedlenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Sąd I instancji w sposób bardzo dokładny i wnikliwy przeanalizował zeznania świadków, wyjaśnienia oskarżonej M. W., a także opinię biegłego. Kwestionując zaskarżone rozstrzygnięcie, oskarżona i jej obrońca, wskazywali na te fragmenty zeznań świadków tj. R. P. i E. W., które w ich ocenie świadczyły o niepewności, co do usytuowania motocyklisty na jezdni i podejmowanych przez niego manewrów. Lektura zeznań tych osobowych źródeł dowodowych wskazuje, iż rzeczywiście takie elementy znalazły się w ich treści, jednakże mogłyby świadczyć na korzyść oskarżonej, jedynie w oderwaniu od całości. Sąd Rejonowy w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia zwrócił uwagę na okoliczności, na które powołują się skarżący i w odniósł się do nich w sposób bardzo skrupulatny, wyjaśniając z jakich względów uznał, że motocyklista w momencie zderzenia, nie znajdował się w trakcie manewru wyprzedzania, lecz pozostawał blisko osi jezdni na swoim pasie ruchu. Zauważyć należy, że miejsce, w którym doszło do wypadku jest drogą wąską, której okolice są zadrzewione. Włączanie się do ruchu na drogę główną z drogi podporządkowanej, którą poruszała się oskarżona, wymagało od niej zachowania ostrożności, a w szczególności ustąpienia pierwszeństwa pojazdom poruszającym się drogą z pierwszeństwem. Z uwagi na dobre warunki atmosferyczne, M. W. miała możliwość uważnej obserwacji drogi, jak i poruszających się nią uczestników. Uczyniła to jednak w sposób nienależyty. Opinia biegłego M. S., którą to uznać należy za jasną i pełną, w połączeniu z relacjami świadków wskazuje, że manewr zmiany kierunku jazdy został wykonany przez oskarżoną w sposób nieprawidłowy, gdyż wyjeżdżając na drogę główną wykonała zbyt szeroki łuk i przekroczyła osi jezdni, uniemożliwiając pokrzywdzonemu podjęcie jakichkolwiek manewrów obronnych. Kompletność, jasność oraz rzetelność opinii tego biegłego doprowadziła Sąd Rejonowy do słusznego przekonania, iż brak jest podstaw do powoływania kolejnych biegłych, a tym samym bezpodstawnego mnożenia kosztów procesu. Wyjaśnienia oskarżonej w konfrontacji z tym materiałem dowodowym słuszenie zostały uznane za wyłącznie przyjętą linię obrony. W wyniku zdarzenia pokrzywdzony R. P. odniósł obrażenia wskazane w zarzucie aktu oskarżenia, co zostało potwierdzone przez szereg dokumentów, a także wsparte zeznaniami pokrzywdzonego R. P. odnoszącymi się do obecnego stanu jego zdrowia. Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że sprawstwo oskarżonej M. W. w zakresie zarzuconego jej czynu nie budzi wątpliwości. W realiach wniesionych w niniejszej sprawie środków odwoławczych Sąd Okręgowy nie ma podstaw, by na skutek jego treści odnieść się do wymiaru orzeczonej wobec oskarżonej kary. Zgodnie z treścią art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w zakresie zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu – również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3 k.p.k., a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435 k.p.k., art. 439 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k. i art. 455 k.p.k. Z powołanej regulacji literalnie wynika więc, że sąd odwoławczy rozpoznając sprawę związany jest podniesionymi zarzutami. Oznacza to, że w sytuacji zaskarżenia wyroku w całości, a zarazem przy braku podniesienia odrębnych zarzutów w zakresie kary, sąd odwoławczy może odnieść się do jej wymiaru jedynie przez pryzmat art. 440 k.p.k. Do odmiennych wniosków nie może prowadzić odwołanie do art. 447 § 1-3 k.p.k., jakie zawarte jest w art. 433 § 1 k.p.k. Odwołanie to należy bowiem odczytywać w ten sposób, że możliwość odniesienia się przez sąd odwoławczy do wymierzonej oskarżonemu kary, na skutek domniemania z art. 447 § 1 k.p.k., może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy uwzględniony został którykolwiek z zarzutów podniesionych co do winy, a skutkujący koniecznością zmiany ustaleń faktycznych będących podstawą zaskarżonego wyroku. Jedynie wówczas współistnienie regulacji z art. 433 § 1 k.p.k. i art. 447 § 1 k.p.k. znajduje systemowe uzasadnienie. Za takim stanowiskiem przemawia również wykładnia historyczna – do 30 czerwca 2015 r. według art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznawał sprawę w granicach środka odwoławczego, a więc bez związania wyznaczonego podniesionymi zarzutami. Aktualnie, uwzględniając wyraźną zmianę treści art. 433 § 1 k.p.k., związaną tak bez wątpienia występuje. Odnosić należy, iż pogląd taki został wyrażony w doktrynie (vide: D. Świecki, Komentarz aktualizowany do art. 433 k.p.k., LEX, teza 13), a Sąd Okręgowy w całości go podzielił. O ile zastosowana względem oskarżonej M. W. kara, nie wymaga odniesienia to z uwagi na treść apelacji oskarżonej, poruszyć należy kwestię orzeczonego na rzecz pokrzywdzonego R. P. środka kompensacyjnego w postaci zadośćuczynienia w wysokości 20.000 złotych. Oskarżona M. W. wniosła o zwolnienie od jego zapłaty, powołując się na swoją złą sytuację materialną oraz otrzymanie przez pokrzywdzonego znacznych środków finansowych z polisy OC. Z ugruntowanego poglądu orzecznictwa wynika, że sytuacja materialna oskarżonego nie

może mieć wpływu na wymiar obowiązku z art. 46 § 1 k.k. Miarkowanie odszkodowania z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę sytuacją materialną sprawcy jest sprzeczne z istotą tej instytucji (podobnie: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., V KK 130/13). W ocenie Sądu Okręgowego, orzeczona kwota, biorąc pod uwagę następstwa zawinionego działania oskarżonej, nie jest wygórowana. Sąd Rejonowy miał również na względzie uzyskaną przez pokrzywdzonego kwotę z polisy OC oraz to, że koszty jego leczenia znacznie przewyższają jej wysokość. Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia wskazała, iż nie jest ono pozbawione wad, gdyż zapadło z obrazą przepisu prawa materialnego w postaci art. 73 § 2 k.k., co uzasadniało ingerencję Sądu Okręgowego w treść wyroku. Zgodnie z treścią art. 73 § 2 k.p.k. dozór kuratora jest obowiązkowy wobec młodocianego sprawcy przestępstwa umyślnego, sprawcy określonego w art. 64 § 2, a także wobec sprawcy przestępstwa popełnionego w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych oraz sprawcy, który popełnił przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej. Oskarżona M. W. niewątpliwie jest młodocianym sprawcą przestępstwa, jednakże poza polem widzenia Sądu Rejonowego pozostało, iż zarzucono i przypisano jej przestępstwo nieumyślne, zatem brak było podstaw do orzeczenia względem niej dozoru kuratora w okresie próby. Powyższe zobligowało Sąd Okręgowy do uchylenia rozstrzygnięcia w tym zakresie. Na podstawie art. 627 k.p.k. Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonej na rzecz R. P. kwotę 840 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym. Z uwagi na sytuację materialną oskarżonej M. W., Sąd Okręgowy na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił ją od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze stwierdzając, że wydatki za to postępowanie ponosi Skarb Państwa. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. oraz art. 456 k.p.k.